

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 167
SEPTEMBER 2006

LICHAAM 7: NAVRAAGLIJST

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).....(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

ALGEMEEN

Hoe noemt u in uw dialect:

1. Een sterk gebouwde vrouw?	
2. Hoe noemt u een erg mager persoon (ook spottende benamingen)? Zijn er aparte uitdrukkingen voor mannen en vrouwen? <u>Zo ja, duid telkens aan welke uitdrukking voor mannen en welke voor vrouwen gebruikt wordt.</u>	
3. Welke (grappige, spottende) uitdrukkingen kent u voor “erg mager zijn”?	
4. Iemand die het altijd koud heeft?	
5. Lelijk?	
6. Een lelijke man?	
7. Een lelijke vrouw?	
8. Hoe noemt u in het algemeen het uiten van verdriet door tranen te laten vloeien?	
9. Een onbedaarlijke lachbui, waardoor men maar zeer moeilijk kan stoppen met lachen?	
10. Luidop praten tijdens de slaap?	
11. Wandelen tijdens de slaap?	
12. Een korte, zeer krachtige uitademing van lucht veroorzaakt door prikkeling van de neusslijmvliezen? Bv. “Door aan die peper te ruiken moest ik plotseling ...”	
13. Wat antwoordt men wanneer men iemand hoort of ziet niezen?	

14. Kriebelen van de huid, waardoor men het gevoel krijgt dat men moet krabben. Vb. Ik ben daarnet gestoken door een mug, en het begint al te ...	
15. De tanden hoorbaar over elkaar schuren als teken van woede, wrevel of spanning?	
16. Aan de duim zuigen, zoals kleine kinderen vaak doen?	
17. Hoe zegt u dat iemands gewrichten (toevallig) een krakend geluid maken, bijvoorbeeld de kniegewrichten bij het opstaan of wanneer men de benen strekt?	
18. Sommige (vaak jongere) mensen strekken en buigen hun gewrichten totdat ze een 'krak' horen, bv. door te duwen op of te trekken aan de vingers. Hoe noemt u dit expres kraken van de gewrichten?	
19. Het platte, schijfvormige been aan de voorzijde van het kniegewricht?	
20. De dikke pees tussen de kuitspier en de hiel?	
21. Welke (grappige) uitdrukkingen kent u voor plassen, urineren? (<i>zijn patatten afgieten, zijn schoteldoek uitwringen, zijn sluizen openzetten, de kleine een handje geven, ...</i>)	

VOORTPLANTING

22. Een kus waarbij de tong wordt gebruikt?	
23. Een kus geven waarbij de tong wordt gebruikt?	
24. Het geheel van de mannelijke geslachtsdelen?	
25. Besneden zijn? "Hij is..."	
26. Welke (spottende) uitdrukkingen heeft u voor een te vroege zaadlozing?	

27. Ongewenst zwanger zijn?	
28. Het moment waarop een zwangere vrouw haar kind ter wereld brengt?	
29. De infectieziekte waardoor vroeger heel veel vrouwen kort na de bevalling stierven. De vrouwen kregen hoge koorts en verschillende organen, waaronder de baarmoeder, raakten ontstoken.	
30. Hoe zegt u in uw dialect dat een vrouw tijdens de bevalling een ‘knip’ heeft gekregen om de doorgang voor de baby groter te maken? Vb. “ze is/heeft ...”	
31. Soms komt die knip te laat en ‘scheurt’ de doorgang open. Hoe zegt u dat een vrouw is ‘gescheurd’?	
32. Het orgaan waaraan de navelstreng van het ongeboren kind vastzit en waardoor moeder en kind voedings- en afvalstoffen uitwisselen? Korte tijd na de geboorte van het kind wordt ook dit orgaan “geboren”.	
33. Wat deed men vroeger met dit orgaan na de bevalling?	
34. Soms ligt het kindje vlak voor de bevalling niet met het achterhoofd maar met het gezichtje naar de opening van de baarmoeder. De bevalling verloopt dan vaak veel lastiger. Hoe noemt u een kindje dat in zo’n houding ligt?	
35. Een kind dat dood geboren wordt?	
36. Soms hebben pasgeboren kindjes een geelachtige kleur. Die verdwijnt meestal vrij snel nadat ze onder een lamp hebben gelegen. Hoe noemt u deze aandoening?	
37. Het huidsmeer waarmee het kind helemaal bedekt is wanneer het geboren wordt?	
38. De kleine geelachtige korstjes op het hoofdje van een baby die ontstaan door een teveel aan talg?	

39. De kleine onwillekeurige samentrekkingen in het gezicht van baby's en jonge kinderen? Deze onschuldige aandoening gaat vanzelf over.	
40. De weke plaats op de schedel van baby's waar de beenderen van de schedel nog niet volledig aan elkaar gegroeid zijn?	

ZIEKTEN

41. De ziekte die veroorzaakt wordt door het eten van rogge of tarwe die besmet is met de schimmel moederkoren. Symptomen zijn een kriebelend, jeukend gevoel in de ledematen, zweren, hallucinaties en vernauwing van de aders waardoor gangreen optreedt en handen en voeten kunnen afsterven. De ziekte komt hier tegenwoordig bijna niet meer voor.	
42. De huidaandoening waarbij ontelbare kleine bloedvaatjes in het gezicht, vooral op de wangen, zichtbaar worden en het gezicht een rode kleur geven. Deze bloedvaatjes verdwijnen nooit vanzelf en komen vooral voor bij mensen die vaak buiten of in de kou zijn (vb. postbodes, slagers, boeren...)	
43. De hieraan verwante ziekte waarbij de gezichtshuid eerst rood wordt en vervolgens puisten en bultjes vertoont, waarna de neus steeds dikker en roder wordt? Men schrijft de ziekte vaak toe aan overmatig drankgebruik.	
44. Scherpomrande witte vlekken op de huid door gebrek aan pigmentatie?	
45. De virusinfectie die vooral in de puberteit voorkomt en die gekenmerkt wordt door koorts, gezwollen klieren en vermoeidheid? De ziekte kan verschillende weken duren en wordt overgedragen door speeksel of kussen.	
46. De gewrichtsaandoening in armen, handen, polsen, nek of schouders, veroorzaakt door voortdurend dezelfde bewegingen te maken? De ziekte komt vaak voor bij kassiersters, slagers, kleermakers, schilders, muzikanten...	

47. Tuberculose die op zeer korte tijd de dood veroorzaakt?	
48. De goedaardige woekering van baarmoederslijmvlies binnen of buiten de baarmoeder? Deze aandoening kan soms wel pijnlijk zijn.	
49. Huiduitslag in het algemeen?	
50. Een steen of stenen in de nier?	
51. Een steen of stenen in de blaas?	
52. Een steen of stenen in de gal?	
53. Een steen of stenen in de lever?	

VERZORGING EN HYGIENE

54. Tandenvoetsen?	
55. Zich wassen?	
56. Het haar kammen?	
57. Het haar wassen?	
58. In bad gaan?	
59. Een soort van bad waarin men zich rechtstaand wast en waarin het water van boven uit een sproeier komt?	
60. Een oppervlakkige, haastige wasbeurt?	
61. Welke woorden of uitdrukkingen heeft u in uw dialect voor een onfris ruikende adem?	
62. Een slecht verzorgd of verwaarloosd gebit met rotte tanden?	
63. Een tand uittrekken?	